

le, Tolna vármegye multjából, Győri Szemle, Esztergom Évtapjai, — nagyon hasznos szolgálatokat tenne továbbra is. Első kötetével mindenestre erre tett ígéretet.

Dr. Banner János.

Dr. Bálint Alajos, Csanád, Arad és Torontál k. e. e. vármegyék régészeti katasztere. Csanádvármegyei Könyvtár 37. Makó, 1941. 36 lap és 1 térkép.

Mind sürgetőbben jelentkezik a kívánság, amely az ország egész területe régészeti szempontú kataszterének ügyét, a megvalósulás útján szeretné látni. Ennek a kataszternek előkészítő munkálatai közé tartozott a hazai régészeti irodalomnak összeállítása. Ez a munka java részében elkészült, s a bibliografia adatainak egy része a Dolgozatok egymást követő évfolyamaiban már meg is jelentek.¹ A kataszteri munkálatok másik részéhez tartozik a meglévő régészeti anyag felvétele, de ide tartozik a régészeti lelőhelyek számontartása is és az ország területén feltalálható lelőhelyek felgyűjtése.

Ez utóbbi feladat sok fizikai fáradságot is jelentő munkáját végezte el a szerző a szóbanforgó területrészen, s megállapítjuk, hogy az eredmények az ilyen irányú munka nagy jelentőségét szembevetően igazolják. Adatgyűjtését a Magyar Történelmi Múzeum Régiség-tárán kívül kiterjesztette az Alföld valamennyi hozzáférhető köz- és magángyűjteményére, de ezenkívül meglátogatta a terület valamennyi községét és az itt nyert adatokat a helyszínen ellenőrizte és a helyszínen jelölte meg

¹ Dr. Banner János, *Bibliographia Archaeologica Hungarica*. I. Dolgozatok, 1938. 1—89. l.; II. Dolgozatok, 1939. 1—72. l.; III. Dolgozatok, 1940. 3—56. l.; IV. Dolgozatok, 1941. 108—159. l.

térképein a telepek, illetve temetők helyét. A szerző 134 lelőhelyet kutatót fel és ezek anyagát — amennyiben erre a feltalált anyag alkalmas volt, — korok szerint meghatározta.

Hiányolnunk kell talán, hogy a felkutatott régészeti anyag ismertetése nem képes táblák felhasználásával történt. Ennek azonban minden jó szándék mellett elháríthatatlan anyagi akadályai voltak. Esetleg jövőben megjelenő hasonló szempontú munka értékét, nemcsak a korhatározás ellenőrzése, de a tudományos felhasználás szempontjából is, jelentékenyen emelné, ha a leíró szöveget illusztrációk egészítenék ki.

Egészen véve igen jól használható kataszterrel gyarapodott a szóbanforgó terület régészeti irodalma, s ezért nemcsak a szerzőt illeti köszönet, hanem a munkálatokat anyagi és erkölcsi támogatásban részesítő vármegyei hatóságokat is, elsősorban dr. Ferenczy Béla alispán urat. A munka egyébként a Régészeti Intézet kezdeményezésére készül.

Dr. Párducz Mihály.

Nagyfalusy Lajos S. J., Ógörög-betűs feliratok az alföldi sirleletekben. Különlenyomat a kalocsai Jézus-társasági Szent István gimnázium 1940—41. évi Évkönyvéből. 15 lap, 3 szövegközi ábra.

Az Alföld népvándorlaskori emlékei közül különösen nagy figyelmet érdemelnek azok a feliratokkal ellátott tárgyak, amelyeknek száma, mint a jelen értekezésből kitűnik, egy avarkori bekarcolt csontlemezzel gyarapodott. Ezidőszerint tehát a szarmatakori ladánybenei edény, a húnkori nagyszéksósi aranykehely (vagy üst) mellett, a szenteskörnyéki bekarcolt